

Sygn. akt IV P 7/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Człuchowie IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Marek Osowicki
Protokolant:	sekretarz sądowy Anna Górską

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2017 r. w Człuchowie

sprawy z powództwa E. Z.

przeciwko Szkole Podstawowa im. J. W. w P.

o uchylenie kary upomnienia

1. Uchyła nałożoną na powódkę E. Z. przez pozwaną Szkołę Podstawową im. J. W. w P. karę upomnienia z 28 listopada 2016 r.
2. Zasądza od pozwanej Szkoły Podstawowej im. J. W. w P. na rzecz powódki E. Z. kwotę 120 zł tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt IV P 7/17

UZASADNIENIE

Powódka E. Z. wniosła przeciwko Szkole Podstawowej im. J. W. w P. o uchylenie kary upomnienia z 28.11.2016 r. W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż kara upomnienia została nałożona bezpodstawnie i bezprawnie. Powódka wskazała, iż 24 listopada 2016 roku, w czasie zajęć lekcyjnych prowadzonych przez powódkę, uczeń klasy czwartej, poprosił o pozwolenie opuszczenia sali lekcyjnej w celu udania się do toalety. Zgodnie z zapisami statutu szkoły, a także utrwalonej praktyki w szkole, powódka zezwoliła uczniowi na opuszczenie klasy w pojedynkę, zostawiając jednocześnie otwarte drzwi, by kontrolować sytuację na korytarzu szkolnym. Powódka nie miała żadnych podstaw, by podejrzewać, iż uczeń samowolnie, w tajemnicy, opuści teren szkoły, by udać się do miejsca zamieszkania po przybory niezbędne do innych zajęć lekcyjnych. Po powrocie ucznia, który wracał spoza terenu szkoły, co powódka widziała przez okno, E. Z. starała się wyjaśnić sprawę i wpisała stosowną uwagę do dziennika elektronicznego ucznia, a następnie niezwłocznie poinformowała o zdarzeniu pedagoga szkolnego, E. K.. Powódka nie poinformowała o sytuacji wychowawcy klasy czwartej, A. G., gdyż dnia 24 listopada 2016 roku była nauczycielem dyżurującym na przerwach, a niezwłocznie po zakończeniu zajęć; dyżurów została wezwana do złożenia wyjaśnień w niniejszej sprawie. Z przeprowadzonej rozmowy wyjaśniającej pracodawca nie sporządził żadnego protokołu, ani w inny sposób nie udokumentował treści rozmowy. Pracodawca nie poinformował także powódki, iż dokonuje jej wysłuchania w związku z rozważaniem możliwości nałożenia na pracownika kary porządkowej za rzekome naruszenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Pełnomocnik pozwanej szkoły w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pełnomocnik strony pozwanej wskazała, iż pozwana dopełniła wszelkich obowiązków ciążyących na pracodawcy w związku z wymierzaniem pracownikowi kary porządkowej wysłuchując powódkę przed udzieleniem kary upomina o czym świadczy notatka służbowa ze spotkania 24.11.2016 r. oraz nie przekroczyła terminu z art. 109 k.p. Kara porządkowa została wymierzona powódce z powodu nieprzestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy polegających na braku kontroli nad uczniami w trakcie zajęć lekcyjnych, co doprowadziło do opuszczenia przez ucznia terenu szkoły w dniu 24 listopada 2016 r. Powódka winna zorientować się, że czas pobytu dziecka w toalecie przedłuża się i wcześniej zareagować na zaistniałą sytuację.

Sąd ustalił co następuje:

Powódka E. Z. jest zatrudniona w Szkole Podstawowej im. J. W. w P. na stanowisku nauczyciela, ze stopniem awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego.

(dowód: akta osobowe powódki cz.B).

Dyrektor pozwanej szkoły przed udzieleniem kary nagany 24.11.2016 wysłuchał powódkę i miała ona możliwość wyjaśnienia sytuacji.

(dowód: notatka służbowa ze spotkania z 24.11.2016 r. k.17-18).

Pozwany pracodawca 28.11.2016 r. udzielił powódce kary upomnienia na podstawie art. 108 § 1 Kodeksu pracy za nieprzestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy polegających na braku kontroli nad uczniami w trakcie zajęć lekcyjnych, co doprowadziło do opuszczenia przez ucznia terenu szkoły w dniu 24 listopada 2016 roku.

(dowód: akta osobowe powódki cz. B, k.76).

Powódka 5.12.2016 r. złożyła sprzeciw od udzielonej kary upomnienia.

(dowód: sprzeciw k.7).

Pracodawca pismem z 19.12.2016 r. odrzucił sprzeciw powódki od nałożonej kary upomnienia.

(dowód: k.8).

Powódka 24 listopada 2016 roku, w czasie zajęć lekcyjnych zezwoliła uczniowi klasy czwartej, na opuszczenia sali lekcyjnej w celu udania się do toalety. Uczeń wychodząc z klasy zamknął za sobą drzwi. Powódka zgodnie z zasadami otworzyła drzwi, by kontrolować sytuację na korytarzu szkolnym. Uczeń samowolnie, w tajemnicy, opuścił teren szkoły, by udać się do miejsca zamieszkania po przybory niezbędne do innych zajęć lekcyjnych. Po powrocie ucznia, który wracał spoza terenu szkoły, co uczniowie i powódka widzieli przez okno, starała się wyjaśnić sprawę i wpisała stosowną uwagę do dziennika elektronicznego ucznia, a następnie niezwłocznie poinformowała o zdarzeniu pedagoga szkolnego, E. K.. W szkole w marcu 2016 r. przeprowadzono szkolenie z zakresu bhp podczas którego omawiano zasady bhp, między innymi w kwestii zezwalania uczniowi na wyjście do toalety.

(dowód: zeznania świadków k.40-41 Ł. P. od 00:17:27 do 00:25:35, B. S. od 00:30:45 do 00:45:14, E. W. od 00:45:35 do 00:59:49, obowiązki nauczyciela w zakresie bhp).

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie bezsporne było, iż powódka jest zatrudniona w Szkole Podstawowej im. J. W. w P. na stanowisku nauczyciela, ze stopniem awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego.

Do stosunku pracy powoda stosownie do przepisu art. 5 k.p. i art. 91c KN przepisy kodeksu pracy stosuje się tylko w zakresie nie uregulowanym przepisami szczególnymi, jakimi są przepisy ustawy z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U.2014.191 j.t.).

Zgodnie z art. 75 ust. 1 i 2 KN nauczyciele podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za uchybienia godności zawodu nauczyciela lub obowiązkowi, o których mowa w **art. 6**, a za uchybienia przeciwko porządkowi pracy, w rozumieniu art. 108 Kodeksu pracy, wymierza się nauczycielom kary porządkowe zgodnie z kodeksem pracy.

W sprawach dyscyplinarnych nauczycieli orzekają w pierwszej instancji komisje dyscyplinarne przy wojewodach dla nauczycieli wszystkich szkół na terenie województwa (art. 77 KN).

Podstawowe obowiązki nauczyciela zostały wskazane w **art. 6 KN**. Jest to między innymi rzetelne realizowanie zadań związanych z powierzonym nauczycielowi stanowiskiem oraz z podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą oraz opiekuńczą, w tym zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.

Pracownik - nauczyciel ponosi również odpowiedzialność porządkową za naruszenie określonych obowiązków pracowniczych, a nie za naruszenie wszystkich obowiązków pracowniczych. Treść art. 108 § 1 k.p., wyraźnie określa czyny pociągające za sobą odpowiedzialność porządkową pracownika. (...) odpowiedzialność porządkowa obejmuje czyny naruszające organizację i porządek w procesie pracy, przepisy bhp i p.poż. oraz przyjęty sposób potwierdzania przybycia i obecności w pracy oraz usprawiedliwiania nieobecności w pracy (por.: Kodeks Pracy, Komentarz M.Gersdorf, K.Rączka, J.Skoczyński, pod red. prof. Zbigniewa Salwy, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, W-wa 2004, wydanie 6, str.458).

Jako naruszenia ustalonej organizacji i porządku w procesie pracy należy traktować również wszelkie uchybienia w stosunku do aktów wewnątrzzakładowych, które ten porządek określają, takich jak układ zbiorowy pracy czy regulamin pracy.

Nieprzestrzeganie przez pracownika ustalonej organizacji i porządku obejmuje również niewykonywanie prawnie skutecznych poleceń przełożonych dotyczących pracy (por. wyr. SN z 27.7.1990 r., I PRN 26/90, OSP 1991, Nr 4, poz. 90).

Przepisy dotyczące odpowiedzialności porządkowej mają charakter bezwzględnie obowiązujący i nie jest możliwe umowne ich ograniczenie, wyłączenie czy **rozszerzenie ani co do rodzaju kar ani co do zakresu ich stosowania**. Zaś przesłankami odpowiedzialności porządkowej pracownika jest wina pracownika i bezprawność jego zachowania.

Zgodnie z treścią art. 109 § 1 k.p. kara nie może być stosowana po upływie dwóch tygodni od powzięcia wiadomości o naruszeniu obowiązku pracowniczego i po upływie trzech miesięcy od popuszczenia się tego naruszenia. Powyższe terminy nie podlegają przywróceniu a po ich upływie nie można wymierzyć kary porządkowej. Z upływem terminów określonych w art. 109 § 1 k.p. następuje definitywna utrata możliwości legalnego uczynienia użytku z kompetencji do zastosowania kary porządkowej. Kara wymierzona przez pracodawcę z naruszeniem któregokolwiek z tych terminów jest sankcją bezprawną w rozumieniu art. 112 § 1 k.p. (por.: Kodeks Pracy, Komentarz pod red. prof. Tadeusza Zielińskiego, DomWydawniczy ABC 2003 wydanie 3, str.642).

Bieg terminu dwutygodniowego rozpoczyna się w momencie powzięcia wiadomości o naruszeniu obowiązku pracowniczego przez osobę uprawnioną do stosowania kar porządkowych.

Kara porządkowa może być zastosowana tylko po uprzednim wysłuchaniu pracownika.

Karta Nauczyciela w przepisie art. 75 kształtuje dualizm odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli, za uchybienia godności nauczyciela i obowiązkowi określonym w art. 6 KN nauczyciele ponoszą wyłącznie odpowiedzialność

dyscyplinarną, o której orzekają komisje dyscyplinarne (art. 77 KN), a ponadto za uchybienia przeciwko porządkowi pracy, w rozumieniu art. 108 k.p. ponoszą powszechną odpowiedzialność porządkową przewidzianą w stosunku do wszystkich osób zatrudnionych na podstawie Kodeksu pracy.

W niniejszej sprawie mimo, iż pracodawca wskazał jako podstawę udzielenia powódce kary upomnienia przepis art. 108 § 1 k.p., to z treści udzielonej kary upomnienia i stanu faktycznego wynika jednoznacznie, iż została ona wymierzona za naruszenie podstawowych obowiązków nauczyciela określonych w przepisie art. 6 ust. 1 KN rzetelnego realizowania zadań związanych z powierzonym nauczycielowi stanowiskiem oraz z podstawowymi funkcjami szkoły tj. funkcją opiekuńczą, w tym zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, polegające na braku kontroli nad uczniami w trakcie zajęć lekcyjnych, co doprowadziło do opuszczenia przez ucznia terenu szkoły w dniu 24 listopada 2016 roku.

Zdaniem sądu skoro podstawą ukarania powódki było naruszenie obowiązków przewidzianych w art. 6 ust. 1 KN polegające na nierzetelnej realizacji zadań związanych z opieką nad uczniem i zapewnienia bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć lekcyjnych, to pracodawca nie mógł zastosować wobec powódki powszechnej odpowiedzialności porządkowej przewidzianej w kodeksie pracy.

Bowiem za uchybienia godności zawodu nauczyciela i naruszenia obowiązków przewidzianych w art. 6 KN nauczyciele odpowiadają jedynie dyscyplinarnie w trybie przewidzianym w Karcie Nauczyciela (art. 75 ust 1 KN i art. 77 KN). Postępowanie dyscyplinarne wszczyna komisja dyscyplinarna na wniosek rzecznika dyscyplinarnego (art. 80 KN).

<p>Podstawowy obowiązek pracowników przestrzegania przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przepisów przeciwpożarowych art. 100 § 2 pkt. 3 k.p. sankcjonowany przepisem art. 108 k.p. dotyczy bezpośrednio bezpieczeństwa, zdrowia i życia pracowników. Natomiast przepis art. 6 KN odnosi się od obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa uczniom podczas zajęć dydaktycznych, wychowawczych czy opiekuńczych organizowanych przez szkołę, czyli do sfery rzetelności wykonywania obowiązków nauczyciela.</p>	
---	--

Z powyższych względów Sąd uznał, że karę porządkową wymierzono powódce z naruszeniem art. 75 ust. 1 KN

Mając powyższe na względzie, sąd na podstawie przepisu art. 112 § 2 k.p. uchylił karę upomnienia z 28.11.2016 r.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i § 9 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804), zasadzając od pozwanego na rzecz powódki kwotę 120 zł tytułem kosztów procesu.